

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:	10 kor. — 5H.	Egy évre	16 kor. — 5H.
Egy évre	6	Fél évre	8
Fél évre	3	Negyed évre	4
Negyed évre	2	Hét napra	1
Hét napra	1	Egy napra	0,50
Egyesületi ára 4 H. ér.			

Főszerkesztő: **EENEDEK IANOS.**
 Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
 Felelős szerkesztő ideiglenesen: **SZÉKELY IMRE.**
 Kiadók: **HOPFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és hosszabb megjelölt hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Tudomásul.

Jövő ujév napján lapunk: a „Debreczen“ harminczhatodik évfolyamába lép. Ugyanezkor lényeges változáson fog keresztül menni. Nem zárkózik el a modern, fejlett hírlapírás kívánalmai elől. Ugy kiállítás, mint tartalom tekintetében arra a színvonalra igyekeznek a „Debreczen“ emelkedni, a melyet városunk közönsége egy minden tekintetben, tehát részle-hajlatlanságában, jól értesültségében, a gondosan megválasztott anyag feldolgozásában, irodalmi mérték, kiállítás tekintetében, de legfőképpen a szép és igaz elérésére, hazánk teljes függetlenségére irányuló hazafias törekvéseiben kifogástalan laptól elvárhat.

A fentebb vázolt kedvező átalakulás mellett azonban a „Debreczen“, hű marad azokhoz az ősi tradíciókhoz, a melyeket közel négy évtizeden keresztül ápolt, a magyarság jogos érdekeinek kivívásáért, hazánk s közelebről a nagy magyar alföld szívét képező Debreczen jól felfogott érdekeiért.

Mikor ismételten hangsúlyozzuk, hogy lapunk továbbra is odaadó hűséggel fogja szolgálni a függetlenségi és 48-as pártot a melynek lobogójára — Magyarország állami

önállóságának s függetlenségének viszszerzéséért folytatott hazafias küzdelem jelszavai vannak felírva s a mely párt nagy és dicső diadalog kivívására van hivatva, csupán annyit jelentünk még ki, hogy a lapunk fejlesztésére vonatkozó most folyamatban lévő átalakulásokat legközelebb részletesen ki fogjuk fejteni.

Addig is kérjük t. előfizetőinket és olvasóinkat, hogy legyenek irántunk továbbra is azzal a kitüntető szeretettel és bizalommal, a mely a Debreczen 35 éves pályafutásának néhány nap mulva felállítandó határkövénel, a sok nehéz küzdelemeken keresztül ment, — de elvei mellett sziklaszilárdan kitartott lapunknak mindenkor legfőbb büszkeségét képezte.

A „Debreczen“ szerkesztősége.

Legyen hát béke.

decz. 10.

(W) Minden hasonlat sántit. Nagyony sántit ez a hasonlat is, a mit itt mondani akarunk. De azért valami mégis van benne.

Mikor Világosnál a magyar sereg lerakta a fegyvert; azt mondták hogy vége van a magyar szabadság harcának. Mindenki lemondott csak Klapka és a komáromi várórség nem mondott le. Küzdött tovább.

Volt-e hazafi a ki ezért elítélte volna Klapkát? Ez az eredmény az volt, hogy a Komáromi várórség révén sok-sok bujdosásra kárhozott magyar honvéd és honvédtiszt kapott salvus conductust a komáromi kapitulatio révén.

Igaz; lehetetlenség volt nekik már megfordítani a sors szekerét, de miért ne csikartak volna ki a szent cél érdekében valamit, a mit még kicsikarni lehetett?

Áldott legyen az emlékezetük!

Ma is meg van kötve a béke. Sokat adtunk érte, szó sincs róla; talán kaptunk is érte valamit. Valamit. Jó. De ha van még Klapka, van még Komárom, annak csak örülhet minden magyar szív.

Akarmily kevés legyen is a mit ezek kicsikarhatnak: az is csak a mi javunkra szolgál, az is valami, legalább nem egy valamit kapunk, hanem két valamit.

Hálátlanság volna elítélni azokat, a kik a zászlót az utolsó csepp véréig védelmezik. Tény hogy ez a békekötés őket nem kötelezi. Nihil de me, sine me. Való, igaz hogy a cseljük éppen olyan szent, éppen ugyanaz a mit a Kossuth párt 14 hónapig, legtöbbször még a taktika dolgában is hasonló fegyverrel szolgált.

Lehet, hogy, a kik ott a helyszínen mélyebben látnak be az esemé-

Carafa első executiója Debreczenben 1686.

Irta: **Zoltai Lajos.**

Carafa tehát nem is szalasztotta el a török által meghagyott alkalmat. Ő megadóztatta Debreczent. Lássuk miképen?

Említettük, hogy alapul 3000, nagyobb részben kereskedéssel foglalkozó jómódú polgár lakóházat vette; ámbar ennyi ház a zsélelő kunyhókkal, viskókkal együtt is aligha volt a városban. Carafa minden ház után egyre-másra 160 frt adót, vagyis hat hónapra felosztva, havonta 26 frt 40 kr, és minden utcára — tizenkét utca lévén — 8000 frtot számított, olyan időben, midőn száz meg száz háznak forgalmi értéke telkestül sem sokkal haladta meg, vagy elsem érte a 160 frtot. Hiszen a házak nagyobb része faból épült; fedelek nád vagy zsup; nem egyéb félig földbe vájt kunyhónál. Az utcák terjedelme, népessége, vagyoni állapota sem egyforma.

Az első két hónapi kivetés beszédese még csak ment valahogy. Mig rendes körül-

mények között a tanács 25-ös, 30 as, 32-es adóegység alapján szokta e korban felvetni a lakosságra az évi adót, [1685. végén a „rajtunk lévő szertelen nagy sarcznak teljesítésére 100 adó“ vagyis a közönségesen megszokott summának egyszerre háromszorosa, négyszerese határozottat el. 1686. évi jan. 3-diki közgyűlésben azt megerősítették s annak beszédésére utczánként az esküdtteket és tanácsnokokat rendelték ki.¹ Masnap a czéhek közpénzeit s ezüstmarháit is kénytelen a tanács lefoglalni; a mesterlegényekre pedig fejenként 1—1 frtot rovott ki.²

Január végén (jan. 27.) „a sok különbözőféle nyomorgató inségek és ex actiókra nézve“ új adó nemet hozott be. — Az úgy nevezett főadót, még pedig tekintet nélkül arra, helybéli-e a gazda, vagy vidéki. A ki városban lakik, vagy lakni akar, tartozott az esztendőnek elején az értékéhez felvetett adón kívül 22 frt. főadót fizetni. A vidékről bejövőt addig be sem fogadták, mig ezt az adót le nem tette és ettől akár-

¹ 1686 évi jknyv. 186 l.

² U. o.

mely szegény is, csak kapás is, üres nem lehetett.³

E határozatból az is kitűnik, hogy a vidékieket, akik csakugyan nem kevés számmal tartózkodtak itt benn, — értékükhöz képest szintén megadóztatták. Erre vonatkozhatik Olasz Ferencz somlyói kapitánynak Apafihoz 1686. febr. 20-án írott levele, a melyben szállongó hírek alapján azt írja urának, hogy „Carafa a szegénységet nem haborgatja (!?) hanem a birákat, kik a számonal többet szedtek a szegénységen, summalja. Szabolcsvármegye szegénységén (i. i. az ide befutottakon) 3000 frtot vettek volt, melyet is Carafa visszaadott nékiek azon summából, hogy kvártélyok kifizetésére fordítsák, mivel a körül való szegénység mind betakörödött Debreczenbe.“⁴

Ha igaz volt is Olasz Ferencz várkapitány hire, hogy tudniillik Carafa a vidéki népek visszaadta a debreczeni tanács által tőle beszédett adókat: ez korántsem a tábornak nagylelkűségét, mint inkább telhetetlenségének, kapzsóságának szertelenségét bi-

³ 1686 évi jkv. 194 l.

⁴ Magyar—Török okmtár IX. 150.

nyek háttérbe, lehet, hogy helyesen tették a békekötést. Erről vitatkozni lehet pro és kontra, csak a tetteknek a hazafias rugóit nem szabad soha kétségbe vonni.

De nem szabad kétségbe vonni a hazafias szent törekvését azoknak sem, a kik a nagy czélért tovább küzdenek.

És a nagy harcokban sokszor nem a higgadt megfontolás, hanem az exaltált lelkesedés segíti elő a győzelmet. Hogyha a világtörténelem szereplői csupa bölcsök lettek volna: mármia azt se tudnánk, hogy Thermopylae is van a világon.

Csak hadd küzdjön hát tovább a Komáromi vár. A számításból teljesen kihagyni őket sem lehet. Szigorúan alkotmányos a küzdelmük, csak alkotmányos fegyvereket enged meg ellenük a már megkötött béke szelleme is.

Az idő fogy: a dolog sürgős. Békét kell kötni ezekkel is. Hát legyen is béke. Csak hogy ennek a békének az árát is meg kell fizetni.

Mi lesz a szegény emberekkel?

decz. 9.

Ha a jelek nem csalnak, pár nap múlva vége lesz az ex-lex-nek.

Megkezdődik a kötelező adófizetés. Nagy szomorussággal nézünk mi ez elé. Nem azért, mintha az adófizetést máskor is szívesen teljesítene a magyar ember, hanem igenis azért, mert az immár 9 hónap óta szaporodó adóhátralékok, meg a rendes adójárandóságok együttes fizetése, a magyar

nép vállaira olyan terheket ró, amelyeket bizony aligha lesz lehetséges nagyobb emóciók nélkül behajtani.

Az általános gazdasági pangás miatt rendes körülmények között is alig-alig tud a szegény nép adófizetési kötelezettségének eleget tenni, nagy kérdés tehát, hogy mi lesz most, mikor a rendes adójárandóságon kívül még háromnegyed esztendő hátralék szakad a nyakába.

Az adót a szegény ember eleddig is csak akkor fizette már, mikor nyakára ült a végrehajtó, nagyon természetes volt tehát, hogy a levelt 9 hónap alatt amikor pihenetek a végrehajtók és szünetelt a dob, nem igen fordította a szegény ember a verejtékes keresményét adóba. De aki azt hinné, hogy ez a be nem fizetett adó, most mint megtakarított pénz, ott lesz a ladijában, az melysegesen csalódik.

Nincs az a pénz meg sehol. Felelték azt mindenütt s az adóba szükséges pénzt újra kell most ki keresni mindenütt.

Ezzel a körülménnyel számolni kell, és pedig sürgösen. A miniszterelnök beszélt már az adóhátralékok behajtásának egy és más megkönnyítéséről, de ez nem elég.

Nagyon sok helyen abban a hitben volt a nép, hogy ex-lex időért egyáltalában nem kell az adót megfizetni sem a lejáratkor, sem az ex-lex-nek. Milyen keserű lesz ezeknek a csalódásuk, ha majd most egy szerre követelik az összes lejárt adókat, Sokan lesznek, kik igazságtalanságot látnak ebben s bizony megeshetik, hogy nem egy közseben véres következménye lesz a preszáns behajtásoknak.

A 9 hó óta pihenő végrehajtók ujalt erővel mennek rá a népre s mivel a finczok legelőbbje azzal akar eredményeket szerezni a felsőség előtt; hogy rövid idő alatt is sok adót hajts be — meg lesz a hajsza. Intés, foglalás, meg az árverés!

Nos hát ennek a hajszanak még megelőbb megindulna, gátat kell vetni.

val sütögették, vagy kezöket, lábokat, ujjainak közét emitt vas vesszővel hegedülték amott fa fűreszszel fűreszszeltek; némelyeknek mezitelen testére eleven tüzet töltöttek; némelyeknek körmet lefaragták; némelyeknek lábait ikráit úgy verdesték, hogy inaknál egyéb lábalkon nem maradt; némelyeknek kezeiket levágták vagy egész testöket iszonyuan összeroncolták.⁶

E bestialis kegyetlenségek miatt férfiak, asszonyok, tizennégyen meghaltak, köztük Bartha Imre városunk prókátora, a kilenczedik kintzás után; nehányan hóhérai keze alatt mindjárt kiszenvédtek. Sokan holt nyomorékka lettek, sokan epileptikus bajt kaptak.

Az adó még így is készpénzben, aranyezüst marhában ki nem telhetett; tehát Carafa mindenféle értékes ingóságot, terményeket, posztót, lábas jószágot elvétellett, azokat is, amelyeket a vidékiek megörzés végett helyezték el a batorsájos helynek vélt Debreczenben. De az ekként kicsikort, elrablott javaknak csak egy részét jegyezték be a felelmes executorok a felvetett adó törlesztési rovatába, Nagyobb és jobb részét maguknak és tisztjeiknek tartották meg a katonák.

A behajtott pénznek, elprédált javaknak értékét, a kvártélyozó ezredek élmezésének arát a felvetett adó kétszeresere, vagyis kilenczszázhatvan ezer rajnai forintra becsülte a debreczeni tanács.

(Vége.)

⁶ A nemz. Muzeumban lévő egykoru jelentés, Századok 1876. 584—596 ll.

Amikor vége lesz az ex-lexnek, sürgösen fel kell világosítani a népet, hogy immáron a régi adók az elmúlt 9 hónapról is esedékesek.

Fel kell világosítani a népet arról, hogy az ex-lex időre járó adóért hátralékos kamat nem fizatendő és pedig ne csak az ex-lex idő tartamaig legyen ez az adó hátralék kamatmentes, hanem azután is, minden az ex-lex idő aiatli adójárandósággal!

De ami mindezeknél sürgösebb, meg kell adni a módott a részletfizetésre. Az a tervzet amit a miniszterelnök programbeszédjében csak úgy futólag érintett — absolute nem kielégítő. Pontos és kimerítő aprólékossgal megálapítandók ezek a részletek és erről a szegény néposztály minél körülményesebben és minél sürgösebben felvilágosítandó; okvetlenül ki kell adni az utasítást a pénzügyi tisztviselőknél olyan irányban is, hogy ne iparkodjanak az ex-lex alatt lejárt adókat minden áron sürgösen behajtani, hanem a kormány allapítsa meg egy speciális határidőt ennek az elmúlt 9 hónapi adonak behajtására.

Nagyon fontos kérdések ezek és a várható bonyodalmak elkerülése végett jó lesz idejében intézkedni. Az országos képviselő urakhoz is lenne pár szavunk.

Ha már arról a szép ábrándunkról, hogy a magyar vezényező diadalmaskodjék, le kell mondanunk, akkor legalább némi karpótlásul az eddig a nemzeti harcban igényelt erejüket most fordítsák a nép javát czélozó alkotásra.

Az ex-lex megszünésekor pedig ne feledkezzenek meg, de számtalanszor ismételjék a Hazban és a Hazon kívül azt a kérdést? Mi lesz a szegény emberekkel?

A székely kérdés.

Irta: Kassay F. István.

I.

Európa szárazföldjén két hatalmas nemzet küzd szívós kitartással az elsőbbségért, a hatalomért: a német és az orosz. Ez rendkívül kifejtett, finom, messzelató diplomáciai érzékével és óriási néptömegének ellenállhatatlan erőt képviselő természetes súlyával, amaz inkább magas foku kulturájában rejlő erejével és e mellett szintén hatalmas, erőteljes néptömegével a maga számára igyekszik biztosítani minden talpalatnyi helyet, a mely még semleges. Ilyen semleges terület, legalább még ez idő szerint — mindkettőre nézve Magyarország. Ez a hatalmas sziklavár, beplantálva az egymásra törni készülő elemek közé, képezi a választalat és egyszersmind azt a rendkívül fontos stratégiai helyet, a hová mindkettő szeretné megvetni lábát, hogy aztán annál biztosabban védekezhessék a másik ellen. A tőlünk nyugotra és északnyugatra lakó németeknek hazánk területe fele való terjeszkedési törekvései eléggé ismeretesek. Évszázadok óta igyekeznek hol alattomban, hol nyílt erőszakkal megszüntetni a magyarság szuprenációját ezen a földön. Törekvéseiknek legujabb és legjellemzetesebb nyilvánulása a porosz-német arisztokráciának nagymérvű, általános ismert birtokvásárlásai a felvidéken és Szlavóniában. Ami pedig a szlávok elörsnyomulását illeti, ez közvetlenül hazánk keleti részeinek oláhokkal által való elárasztásával, elolahosításával fenyeget.

Az oláhok zöme ugyanis Erdélytől keletre és délre, Oroszország közvetlen szomsz-

zonyítja. Hiszen Olasz Ferencz maga is beismerte, hogy Carafa külön a vidékieket is megerhelte katonatartással.

A következő hónapokra eső summák behajtását Carafa már nem az előjárókra, hanem saját katonáira bízta. Ezek hajmeresztő kegyetlenséggel hajtottak keresztül az executiót Febr. 9-én a török őrség feladta Szent Jobb várát, honnan Carafa 15-én este hadával együtt visszazállott Debreczenbe⁵⁾ miután a tanács nem elég pontosan szolgáltatatta kezéhez a havi részleteket. A generális kapukra, utcákra ágyukat, öröket állított s az egész előjáróságot a városházán bezáratta; ezután az adóajtsromok alapján az előkelő és tehetősebb lakosokra fejenként 3. 4. 5. 6. ezer forintot önkényesen felvette tett és zsoldoai ezeket nemre, korra való tekintet nélkül kényszerítik a fizetésre.

A követelt összeg így sem telvén ki, más és kegyetlenebb módhoz folyamodott. Minden utcát zászlósan, dob és trombitaszóval egy egy század katonaság szállott meg. A megrémült lakosokat egy egy házba udvarba, mint mézárzerekre szánt juhokat összehajtva, valogatót kintzásokkal, szoritják, gyötrik, hogy pénzüket, vagyonukat előadják.

Nemelyeknek kezeit, lábait összelánczolva, fejöket is kötéllal megtekerítvén, bottal, bikaökökkel verték egész testöket, talpöket; másokat lábainál fogva gerendába felakasztottak s úgy kintzották őket; vagy kezeiket kifeszítvén, mellöket égő gyertyával égőzték.

⁵⁾ Pósalaki János notárius 1697 évi emlékirata. Közölve Szücs István által.

szédságában, attól semminemű jelentéke- nyebb védő határozat által el nem választva lakozik. Békében, esetleg háboruban egyaránt nagy veszedelmet rejt magában a kis oláh népre a hatalmas, terjeszkedő orosz szomszédság. Ezért igyekeznek talán éles előre látással, talán az önfentartás természetes ösztöne által hajtván a természet által is védett területeket biztosítani magának. Az oláhok törekvéseit Erdélyben, vagy Dákórománia eszméjét mind ez a körülmény magyarázza.

Magyarországot nyugatról a germánság, keletről az oroszok által szorított román néparadat fenyegeti és pedig igen nagy mértékben, nem pülanatnyi, hanem tartós, hosszvas veszéllyel, mert jelenleg a világnak egyik legexpanzívabb, legnagyobb műveltségű népe a német; oláhok pedig valóban bámulatraméltó, csökönyös, szíves ragaszkodása nyelvehez, faji jellegéhez teszi rájuk nézve veszélyessé. Hol van e kettő ellen a védelem? A nyugati felel kevésbé sötét a kép. Az alföldet a szinmagyarság hatalmas tömegei lepik el, a dunántúli rész nyelvében kevés kivétellel, lelekben egészen magyar; a felvidék szeleinek jó részén a feltétlenül hazafias, nemzeti érzelmeiben megingathatlan czipszesség áll őrt. A eszakaról jövő porosz-nemet inváziót, míg bekés uton történik, ezek az erők teljesen paralizálják, de meg utabban a kormány is tesz annyit, hogy az idegen kezerek kerülni akaró birtokokat összevásárolja.

Egész más a helyzet Erdélyben; olyan a mely a legkomolyabb aggodalomra ad okot. E terület legnagyobb része megbizhatatlan elemek kezében van. Az 1900-iki népszámlálás szerint 1.389.000, a lakosság- nak 56.5 %-a volt oláh, a magyarok 32.9, és a szászok 9.3 %-ával szemben.

A tulnyomó lakosságot képező oláhság intelligenciájának legforóbb vágya Dákórománia; a kis szász nemzetiség valóság- gal a kém szerepét viszi azon a földön, a mely számára kenyeret terem, folyton askálódik, gyűlölködik, árulkodik ellenünk. A magyar állameszme céljait egyedül a keleti szeleken meghuzódó székelység, és a folyók mentén, meg a városokban elszórtan élő magyarság szolgálja. Az államellenes törekvések Erdélyben annál veszélyesebbek, mert az ostromló ellenség egy része már be- van a varban; a várórség egy része megbizhatatlan; megbizható része pedig már alig-alig bírja a tusát. Az élet-halálharc szemünk előtt folyik, az ellenfél részéről alattomos, titkos eszközökkel, de folyik, szakadatlanul. És a magyar társadalom, a magyar állam a legújabb időkig csak nézte ezt a harcot, anélkül, hogy újat is moz- dította volna; csak bámult, mint az álmából ábredező, mintha nem tudta volna, hogyha ebben a harcban azaz ellenfél kerekedik felül, az ő napjai is meg vannak számlálva. Akkor Erdély Magyarországra nézve el- vesztett, s ha Erdély elveszett, minden el- vesztett.

Hogy a bevehetetlen szikla-várából kiszorított, sőt onnan támadott és a Duna-Tisza síkjára minden természetes védelem nélkül kitett magyarság meddig tartaná fenn államiságát, azt éppenséggel nem nehéz ki- számítani. Pedig a veszély fenyegető. Dákórománia az oláhok ábrándjaiban teljesen kialakult és hogy a valóságban is testet ölt- sön, az szerintök csak idő kérdése. Bármily nevetségesnek találjuk is ezt a törekvést, kicsinyelnünk nem szabad, mert a játék a mi életünkre foly, s mert az eszmének, mit százerek irtak zászlójukra, rendkívül nagy az ereje. Hol itt a segítség, hol a védelem?

A védő harcos sereg megerősítésében, talpra állításában. Erdély sziklavárának szü-

letett őrsége, a székelység még nem bukott el, csak kimerült a hosszvas küzdelemben. Kötözzük be vérző sebeit, töröljük le véres verejtéket öntsünk új erőt a lankadókba, és ök harcolni fognak tovább, harcolni fog- nak diadallal, a mint harcoltak esüggédet- lenül századokon át, és ha lassan is, de ki- fogják vinni a végleges győzelmet. Ki kell vívniok, mert azok a hazafiai és ember erények, melyek a székelylyel születtek, messze föléje emelik őt oláhok, szászok egyaránt. Egyetlen eszköz az oláh terjesz- kedés ellensúlyozására a székelység megerősítése. Ha ezt a szívós népfajt Erdély do- mináló elemévé tudjuk tenni, akkor Erdélyt feltenünk többé nem kell. A többit bátran raja bizhatjuk. Nagymérvű szaporasága, az újabb időkben észlelt csökkenés dacára is jóval felühaladja a második nemzetiséget. Nezzük csak. Az 1900-iki népszámlálás ada- tai szerint az utóbbi 10 év alatt a negy- székegy megye természetes szaporodása 11.7% ot tett ki, míg a négy tiszta oláh megyet (Fogaras, Hunyad, Alsófehér, Szol- nokdotoka, 8.3%-ot. Ezek a számok be- szélnek.

Ha a székelységet veszni hagyjuk, min- den más terv Erdély megmentésére hiaba- való kísérlet lenne. A székelységet Erdély bérzes völgyes világában nem pótolja semmi. Beksics Gusztáv e mellett még az alföldről való telepítéseket ajánlja. Ez azonban csak részben vibető ki. A Maros és Szamos völ- gyeibe, meg a Mezőségre, mely területek himla es geologia tekintetében nem allanak tulságos messze az alföldtől, mérsékelt szamban lehetne alföldieket telepíteni, más- hová azonban már nem. A Csongrád, — vagy Hajdumegyei parasztot a zugó erdők, zöldelő örmök és csobogó patakok hazájába ugyan hiába visszük. Vagy egyáltalán el sem menne, vagy csakhamar visszajönne, mert nem tudna a végtelen rónához oda nőtt lelke soha ezzel az új világgal megbá- rátkozni. Itt csak a székelység, a született hegylakó magyar nép megerősítése, megnö- vesztése segít.

A miket eddig elmondottam, azokból már látható is, hogy mi az a székely kérdés. Az, hogy sikerül-e reorganizálni, Erdély né- pességének erős, compact, súlylyal bíró né- pelemévé tenni a székelységet, sikerül-e olyan fegyvereket adni a kezébe, a melyekkel si- keresen szállhat szembe a magyar államiság ellenségeivel, s a melyekkel egy új honfo- galast, ha lassan is, de biztosan keresztül vihessen. Lehetséges-e ez; s minden ábránd mellőzésével a hatalmunkban álló eszközök- kel megvalósítható-e: ez a székely kérdés. Habozás nélkül mondhatjuk a magyar álla- miság létkérdésének is. Most nézzünk szét közelebről a székelyföld állapotán.

(Folyt. köv.)

Egyház és iskola.

Vakációs hírek a főiskolából. A főis- kola fekete tablájáról pár nap óta a közelgő vakáció előszele fujdogal a nemes, tekin- tetes és tiszteletes hallgató urak felé. Már pár nappal ezelőtt megjelentek a legatió- ügyre vonatkozó hirdetések, magukkal hozva egy kis karácsonyi hangulatot, aztán jöttek sorra próbaszónoklatok, legényosztás, collo- gumok sorrendje, mind egy-egy lépés, mely- lyel a vakáció közeledik, míg végre ina teljes felvidító erejével megjelent a fekete tablán a vakáció hírnöke. Egy igazgatói hirdetés szerint ugyanis 17-én d. u. 2 óra- kor lesz az electio, az ünnepi követség helyé- nek kiválasztása, 18-án d. e. 9 órakor lesz a confirmatio, 17-én d. e. 10 órakor

pedig beáll a karácsonyi szünet, mely be- zárólag január negyedikéig tart, a mikor is a collegumok veszik kezdetüket, melyek ja- nuár 15-ikéig tartanak.

A reformátusok konventje. Az ev. ref. egyház egyetemes konventje tegnap délelőtt folytatta thnábskozásait B á n f f y Dezső báró egyetemes főgondnok és Kun Bertalan legidősebb püspök minöklete alatt. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasása után a kon- vent folytatta a zsinati törvénytervezet pon- tonkint való tárgyalását. Az egyházalkot- mányra vonatkozó rész kapcsán tárgyalták az egyházközség hatáskörét megállapító. A konvent általánosságban elfogadta a terve- zetben javasoltakat. Vita csupan két pontot illetőleg tauadt.

Az eredeti javaslat szerint ugyanis kép- viselőtestületi közgyűlés alakítandó ott, ahol az egyházközségben 500 szavazónál több van. Ezzel szemben A n t a l Gábor püspök és D e g e n f e l d József gróf azt indítvá- nyozták, hogy 1500 hívő lélek kívantassék meg. A konvent e módosító indítványt elfo- gadta. Azután a lelkészválasztásról szóló fe- jezet került sorra, amelyet a konvent — je- lentéktelen módosításokkal — elfogadott. Délelőtt 11 órakor Bánffy Dezső báró bi- zalmat értekezletre hívta össze a konvent tagjait. A nyilvános tanácskozásokat delután 4 órakor folytatják.

A közös tisztek és a ma- gyar nyelv.

(A hadügyminiszter érdekes rendelete.)

Néhány nappal ezelőtt szenzációs ren- delet érkezett a debreczeni harminczkilen- czedik gyalogezred parancsnokságához a temesvári hetedik hadtest parancsnokságától. Olyan ukáz ez, amelyről első pillanatra te- hetetlen kitalálni, hogy mi szandéka van vele a parancsnokságnak,

A most érkezett leirat tartalma és ren- dekezései ugyanis homlokegyenest ellenkez- nek ama cselekedetekkel, amelyeket a fegy- veres hatalomtól már megszoktunk s amelyek tulzolt jóakarattal sem nevezhetők nemzeties irányuaknak.

Eppen ezért kelt nagy csodálkozást ez a rendelet, mely meghagyja a harmincz- kilenczedik gyalogezred parancsnokságának, hogy a magyarul nem tudó tisztjeinek — századostól lefelé — rendszeres oktatást ad- janak a magyar nyelvből.

Ez a lényege a hadügyminiszter ren- deletének, amelyet bizonyára az összes magyar ezredeknek kiadtak végrehajtás vé- gett. A rendelet értesülésünk szerint cél- jának megjelölése nélkül hagyja meg a ma- gyar nyelv oktatását; így annál nehezebb megállapítani, hogy a parancs miféle had- politikai reformnak az előhírnöke. Közé- lebbi tájékozottság nélkül is üdvözlőnk kell bönne azt, hogy a közös hadsereg ma- gyar részében utat nyit a nemzeti szellem érvényesülésének. Ez mindenesetre egyik eredménye a nemzeti jogainkért egy év óta folyó harcnak, bár ismételjük, nehéz meg- állapítani, hogy a rendelet miféle konkrét célokat szolgál. Mert ha igaz az, amit Ti- sza István programjában is megtalálunk, hogy a magyar tiszteknek magyar ezredek- hez leendő visszahelyezésére vonatkozó több évtizedes rendeletet most már végrehajtják és a magyar tiszteket hazahozzák, — nem értjük, miféle pozitív hadászati értéke van annak, ha a kösöttünk élő idegen tiszteket, akik a kölcsönös áthelyezés folytán átván- dorolnak Ausztriába, most megtanítják ma- gyarul.

Hangsúlyozzuk hogy a nemzeti szellem szempontjából mindenkepen örvendetes dolg az, ha a közös hadseregnek minden tisztje tud magyarul is, de nem tétélezünk föl a hadügyi kormányról annyi jóakaratot, hogy egyedül ilyen szempontból rendelte volna el a magyarosítást, egyedül a nemzeti szellemnek akart volna szolgálatot tenni. Annál több jogunk van ezt föttételezni, mert a magyar szolgálati és vezényleti nyelv követésével szemben a szoldateszka a legridegebben elzárkózott.

De ha ennek a rendeletnek magasabb hadügyi jelentősége nincs is, már abból az okból is értékes, hogy ezáltal közelebb hozza a magyar társadalomhoz a közshagsereg tisztikarát, Debreczenben a katonaság és a polgárság közti jó viszonyt régóta az volt egyik kufforrása, hogy az itt állomásozó közös tisztek csaknem kivétel nélkül beszéltek a magyar nyelvet és így a civil társadalommal állandó érintkezést tartottak fenn.

A rendeletnek tehát Debreczenre nem is nagy jelentősége van, mert a narminczkilenczesek sorában kevesen vannak olyanok, akik nem beszélnek tökéletesen a magyar nyelvet s akikre most a rendelet köteleességeket ró.

NAPI HIREK.

A városi muzeum ügye.

A létesítendő városi muzeum ügyében a napokban Dudapesten értekezlet volt, melyen dr. Thaly Kálmán, Fraknói Vilmos dr. püspök, Schöner Gyula és Oláh Károly tanácsnok voltak jelen. Az értekezlet eredménye az lett, hogy a muzeumok felügyelőjének előterjesztése alapján kimondták, hogy Debreczen városának megkapja a vallás és közoktatásügyi minisztertől azt a leiratot, amely az állami segély megadásának feltételeit foglalja magában. Ezek között legfontosabb és a legelső feltétel az, hogy a város köteles a muzeumot a segély megadása előtt megnyitni. — Az építési segélyt 80 ezer koronában állapították meg, mely összeget a város legkésőbb 1905-ig megkapja. Az állam tehát megteszi a magáét, hogy a debreczeni városi muzeum létesítésék, a város kötelessége most már gondoskodni, hogy a muzeum rendes és állandó otthont nyerjen mielőbb és megnyilják.

A debreczeni collégium kibővítése.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület előljárósága részéről tegnap délelőtt küldöttség tisztelgett a képviselőházban Berz evicz Albert kultuszminiszternél. A küldöttséget Dege n f e l d József gróf egyházkerületi főgondnok vezette. Tagja volt a küldöttségnek Domahidy Elemér országgyűlési képviselő. Szél Kálmán esperes, Zsigmond Sándor egyházkerületi főjegyző, Horthy István, Dóczy Imre, Sassa Béla, Davidházy János, Borsos Benő konventi tagok. A debreczeni főiskola épülete szüknek bizonyult már az utóbb-években az iskolai céljaira s a kétszáz tanuló bennlakására berendezett internátusnak az épületből való kihe-

lyezése volna mielőbb szükséges. Ez azonban tetemes költségekkel jár s a küldöttség arra kérte a minisztert, hogy állami támogatás révén tegye lehetővé a kérdés megoldását. Berz evicz Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget s megígérte a kérelem jóakaratu elintézését.

Bakonyi Samu

országgyűlési képviselőnk nevét, mint a hivatalos lap egyik legutóbbi száma közli, a budapesti ügyvédi kamara tagjainak névsorába bejegyezte. Bakonyi Samu fővárosi írodaja IV. Nádor-u. 43. szám alatt van.

Esküvő.

Szabó Pál m. kir. henvedfőhadnagy madélután esküdött örök házast. Jóna Erzsikének. Az esketési szertartásán tanúként Oláh Károly tanácsnok és Jóna Janos földbirtokos szerepeltek.

A honvédszár laktanya kibővítése.

Debreczen város törvényhatósági bizottsága már évek előtt kimondta, hogy a honvédszár laktanyát kibővíteti és erre a célra 250000 koronát meg is szavazott. A bővítési munkálatok azonban elmaradtak, mert a városnak nem volt pénze. Az ezred parancsnokság most újból megsürgeti a tanácsot a munkálatok megkezdése iránt. A tanács mai üléséből küldte meg a választ az ezredparancsnok-ágnak. Igaz, hogy a közgyűlés eieben kimondta a laktanya kibővítését, de hogy mikor kezdik meg a munkálatokat, erre nézve határidőt nem tud megjelölni a tanács, mert ezideig még nincs fedezet az építési költségekre.

Számonkérőszék a megyénél.

Holnap kezdődik a számonkérőszék a megyénél, a mikor is Rasó Gyula alispán, főispánhelyettes megfogja vizsgálni a vármegyei hivatalok ügyforgalmát és ügykezelését.

A képkiallítás.

mely iránt napról-napra nagyobb az érdeklődés pénteken és szombaton délután 5--7 ig czigányzene lesz. Eddig már 8 műtárgy kelt el s közel 1600-an látogattak a kiallítás.

A megyei számvevőszék és pénztári tisztviselők beosztása.

Legbizható helyről értesülünk, hogy újév után, a vármegyektől a pénzügyigazgatósághoz áthelyezett összes számvevőszégi és pénztárnoki tisztviselők megfelelő ranggal és fizetéssel véglegesítve lesznek az állam szolgálatában. Megfelelő ranggal és fizetéssel osztják be őket főként azokra a helyekre, ahol valami üresedés történt. Merült fel egy terv a belügyminiszteriumban arra nézve is, hogy a tisztviselőket visszahelyezzék s hivatalukat visszacsatolják a vármegyékhez már azért is, mert az államhoz való áthelyezésük a jelen formában semmiképpen sem vált be.

Gépközlelők tanfolyama.

A locomobil és cséplőgépközlelők tanfolyama az állami felső ipariszkoiában (Budapest, VIII. ker. népszínház utca 8 sz. a.) jövő évi január hó 2-án nyílik meg s április hó 10-ig tart. E tanfolyamon a gőzmozgonyok (locomobilok) és cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni, tanulóknak felvétetnek a 18. életévüket betöltött

irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyarak főbb munkásai, továbbá gaudatisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A beléők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmáttatni, a nem önálló munkások ezen kívül, ha munkában allanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem allanak munkában, munkakönyvet tartoznak benyújtani. A tandij 16 korona, amit a beiratkozás alkalmával kell fizetni. A beiratások f. év. december hó 14-ik napjától 19 napjáig tartatnak az intézet helyiségében Vidékiek a tandij beküldése mellett levélben is beiratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január hó 2-ik napján kell személyesen megjelenniök az intézetben.

Spencer Herbert meghalt.

A nagy angol bölcselelő, a világ egyik legnagyobb tudosa, Spencer Herbert ma meghalt. Spencer rendszerét evoluczionizmusnak nevezik. Irodalmilag óriási munkálatot fejtett, ki. 1820. aprilis 27-én született. Apja matematikus volt. Spencer Herbert elöb mérnöki, majd hírlapírói pályára lépett s lángeszével és tanaival ámulatra keltette a világot. Liberális tanainak mindenféle sok ellensege is akadt, akiket követői azonban túlhaadnak.

Templom rablás.

A gyergyószentmiklósi örmény szertartásu rom. kath templomban ismeretlen tettes vakmerő betörést követett el s ellopta az egyik szentségtartót. Az ellopott tárgy magában véve nem valami drágaság ugyan, értékesse tette azonban régisége es finom kivitelü munkája. A templomba épen most vezetük be a villamos világitást s így a gyanu első sorban az ott megfordult munkásokra irányult, azonban eddig a legszorgosabb nyomozásnak sincs eredménye s gyanúsítottaknak sikerült magukat tisztázni. A vakmerő tettes az oltár szentelyét törte fel s onnan lopta el a szentségtartót, anélkül hogy a másik reke-zben levő dragusagot észrevette volna s a jóval drágább és értékesebb másik szentségtartót bantotta volna, mely a sekrestyében állott. Letörte még egyik szent szobrának fényes lóriáját, azt azonban a helyszínen ej is dobta, mivel valószínűleg észrevette, hogy az csak értéktelen rez. A minden irányban megindélt nyomozásnak ez ideig pozitív eredménye nincs, azonban a jómádar valószínűleg mielőbb hurokra kerül. Tettesnek vakmerü cselekedetéből különben sincs semmi gyakorlati haszna, mert a szentségtartót épen eladni sehol sem tudja, széttörve pedig aoyagja nagyon csekély értékü.

Főhercegnő és színésznő.

A Frankfurter Zeitung szenzációs hírt közöl királyunk unokájáról, Erzsébet főhercegnőről. E szerint a főhercegnő a napokban légyotton érte férjét, Windischgrätz Oltó herceget egy Ziegler Vilma nevü színésznővel. A komornyik nem akarta a hercegnőt bebocsátani a terembe, a hol férje és a színésznő voltak, amire a hercegnő kis zsebrevolverével rálöött a komornyikra es azt megsebezte. A szobába hatolva, rálöött férjére és a színésznőre, s mindketőn sebet ejtett. A hercegi pár e botrány következtében valni fog. A színésznőt egy kórházban ápolják. E hírrel szemben hivatalosan azt jelentik, hogy az elejétől végig valótlanág. A hercegi pár a legnagyobb egyetértésben él. Ziegler Vilma színésznő tényleg a kórházban van, de nem lövés okozta seb, hanem egyéb belső baj miatt.

Sikkasztó fináncz.

A reudőrség körözölevelet bocsájtott ki egy Nagy Mihály nevü pénzgyör ellen, a ki szaznyolczvanhét korona elikkasztása

után megépett. Nagy Mihály 20 éves közepermetű gesztenyebarna ember, peyhedző állal.

Magyarország Ausztria Kinája.

Mennyi csalafintság és erőszak nyilatkozik meg az osztrák irányadó körök részéről Magyarország ellen, az leírhatatlan. Magyarország és Ausztria között a cukorra nézve egyezmény jött létre. Ausztria, amely eddig évente 300 ezer métermázsát szállított be Magyarországra, átengedte a magyarországi piacot a feles számmal levő magyar gyáraknak 3 k. 50 fill. surtaxa állapított meg minden métermázsáért, amelyet mégis beazonának. Ausztriában most roppant nagy a kavarodás és erős akoskodás. Nyíltan kiabálják hogy a magyarországi piacot nem engedik el. Ők nem viszik Kína piacára cukor termelésük feleslegét, az ő kinájuk Magyarországra, a napokban gyűlést tartottak, ott kimondták, hogy osztrák cukor ügynökeik hat hét alatt kötelesek Magyarországon 1060 vagon osztrák cukrot elhelyezni. Kaldory budapesti osztrák ügynöknek le is küldötték külön teher vonattal 40 vagon osztrák cukrot Budapestre. Nov. 12-én egyik választ. tagnak felszólalására az Emke válgylüése is foglalkozott az osztrák cukor Kolozsvárt való terjesztésének megakasztásával. A mint ennek híret vették, azonnal Bécsben rendelték a kolozsvári osztrák cukor ügynököt. Ott kötelezték arra, hogy a Kolozsvári piacot feltétlenül mentse meg az osztrák cukor számára. Az ügynök aggodalmasan jelentette ki, hogy Kolozsvárt oly ellenszenves az áramlat az osztrák cukor szállítással szemben, hogy egyelőre egy vagonnal sem tanácsos a kolozsvári piacra becsempészni. Ugy latszik neszét vette annak, hogy a tanuló ifjuság össze beszélt, hogy a mint az első vagon osztrák cukor szállítvány piacunkra csempészéséről biztos hirt vesznek, a kolozsvári osztrák cukor ügynököt úgy eldöngetik, hogy aligha fog életében valahova cukrot híralni. A kolozsvári kereskedők közül már csak 3 ragasztódik görcsösen az osztrák cukor terjesztéséhez. Ezeket az osztrák gyárosok feltűnő kedvezményben részesítik a szolgálatért, hogy Magyarország osztrák gyarmat jellegét válságos időkben is fentartani segítenek.

Serényi államtitkár mandátuma.

A borsodmegyei dedesdi választókerületben tegnap volt az országgyűlési képviselőválasztás. Gróf Serényi Béla, a kerület eddigi képviselője tudvalevően kereskedelmi államtitkárrá lett és ezért új választásnak kellett magát alávetni. Ellenjelöltjéül Hebrony József miskolczi ügyvéd lépett fel függetlens. Kossuth-párti programmal. A választás egyike volt a legküzdelmesebbeknek. D. u. 3 óráig folyton Hebrony vezetett a szavazatok arányában. ettől fogva is csak kevés szavazattal tudott Hebrony elébe törni Serényi és végül esti hét órakor óriási küzdelem után azzal ért véget a választás, hogy Serényi mindössze öt szavazattal győzött ellenjelöltjével szemben. A kerületnek 2200 választója közül 1841-en szavaztak le. Serényi 928, Hebrony pedig 918.

Draga királyné öltözéke.

A napokban fogják nyilvánosan elárverezni a megölt szerb királyi pár hagyatékát. Az árverésre kerülő számos tárgy között van Draga királyné öltözéke is, amelynek egyik legérdekesebb darabja a királyné mirtusz-virággal díszített menyasszonyi ruhája. A hagyatékban ezenkívül rengeteg sok drága selyemöltözet, fehérnemű van. Azonfelül 186 pár cipő 122 pár selyemharisnya, 16 pár papucs stb. maradt a királyné öltözékében. A leltárban foglalt tárgyak száma összesen 870 dr.

Gyilkos mostoha fiu.

Halasi levelezőnk írja: Német Lajos kunmajsai gépészkovacs segéd régóta ellenséges viszonyban állt mostoha apjával. Solya Józseffel. E hó 4-én azzal hagyta el mesterét, hogy két embert a masvilágra küld. Forgópisztolyt vett magához s felkereste mostohaapja házat. Senkit sem talált otthon, mert Solya künn foglalatokodott, anyja pedig regsszot sejtve, a szőlőbe menekült. Az elvadult lelkű ember nem nyagodott. Később ismét elment házukhoz, akkor már otthon találta Solyát. Négyeszer lőtt mostoha apjára, mind a négy halálos volt. A szerencsétlen ember másnap kiszenvedett, a gyilkos fiut pedig letartóztatták s átadták a halasi járásbíróknak.

A méz és a vérszegénység.

Gyakran kérdezik, hogy ugyan mért van a méznek olyan jó hatása a vérszegénységnél? A legújabb tudományos vizsgálódások azt mutatják, hogy az összes édesítő szerek között a mézben van a legtöbb vas, körülbelül annyi, mint a fehér kenyérben. v. Bunge tanár 1 kg. mézben 11 milligramm vasat talált.

Karácsonyra.

December tizedike van. Rohamosan közeledünk karácsonyhoz, kinek ne képezne ilyenkor gondot, hogy mit vegyen és kíváncsiságot, hogy mit fogok kapni kriszkindlibe. Az utcákon a kirakatok előtt elhaladva csábítóan int a sok karácsonyi alkalmi vétel. A legtöbb néző most Letzler József Piacz-u. 44. szám alatt lévő műtermének kirakatai előtt van, hol naponta helybelieknek új fényképei vannak kiüggesztve, dícsérni a műterem kitűnő munkáit. Ezek természetesen oly képek, melyek a nyilvánosságának vannak szánva — az érdekesebbek a műterem dolgozó helyiségeiben vannak munkában. Szép platin képek — aquarell festmények mindenik kép — egy egy bizonyíték, hogy karácsony estéjén Letzler József művészetét sok helyütt foglák dícsérni.

Legszébb karácsonyi és újévi ajándék.

A közeledő karácsony és újév alkalmából kérem a n. é. közönséget, hogy bármilyen megrendelését mielőbb eszközölni sziveskedjenek. Felvételek naponta borus vagy esős időben is délelőtt 9 órától déután 4 ig Egyben felhívom a n. é. közönség szives figyelmét Platin nagyítás, aquarell Pastel és olaj festményeimre. Bármely kis és régi kép után életnagyságban és élethűen készítek 3 nap alatt (vidékre 8 nap) művészi kivitelű Platin nagyítást kerettel 12 kor. **Balkányi Antal fényképész** Piacz-u. 81. Szpecialista gyermekfelvételekben.

Ne határozzon addig

hogy mit vegyen karácsonyi ajándékot férfi ismerősének míg meg nem tekinti az al föld legnagyobb tajték pipa metsző üzletét a városházával szemben a Debreczen sörcsarnok mellett, hol határozottan a legalkalmasabb ajándékokat talál férfiak részére.

Alföldy Károly.

tánciskolájában a második tanfolyam december hó 12-én kezdődik. Beiratásokat elfogad bármely időben lakásán, Péterfia-utca 2. sz.

Olvassóink figyelmébe

ajánljuk, hogy szinehagyott, avagy pecsétes, elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett Konecz Józsefnél festtessek és tisztíttassák Főútlez Batthányi-u. 2. sz. a. Műhely Vár-u. 7 sz. zenede során.

Orosz galoschnik, (sárczipők) Békés Lajosnál.

Törvényszék.

A Varga-utcai szerelmi dráma.

Pár hó előtt Debreczeni Sándor m. á. v. alkalmazott a Varga-utca 49. sz. házban öt lövéssel megölte szeretőjét Gál Sándor-nét, mert az megcsalta. Ennek a drámanak tárgyalása tegnap kezdődött a debreczeni törvényszék, mint esküdtbírószág előtt. Az esküdtbírószág következőkép alakult meg: A törvényszék elnöke: Dr. Szeőke István, szavazóbírók: Tatay Feren és Bolvári Lajos. Kir. ügyész: dr. Udvarhelyi Dezső; védő: dr. Kardos Samu. Szakértő orvosok: dr. Isoó Janos, Sárváry Gyula és dr. Lang Sándor. Rendes esküdtek: Grünval József, Kecskeméthy M. Lajos, Nánássy Lajos, Schwarcz Heorik, Diószegi Janos, Lada István, ifj. Mahlári József, medgyesy Ferencz, Tlieber János, Szadlák József, Uszó István, Tamassy B. Helyettes esküdtek: Dömsödy Ferencz Dusa József. A vádlott töredelmesen bevallja a bűnét. Bántotta, hogy az asszony, kit ő szeretett, nem csak vele bsalja meg az urát, hanem őt is megcsalja. Az asszony ezt azon a végzetese napon, mikor amiatt neki szemrehányást tett, nem tagadta, sőt kihívólag beszélt vele. Emiatt jött dühbe és előrántotta a revolvert és rálőtt.

Az asszony fulásnak eredt, ő eszélt vesztve utána, lőtt, hányszor nem tudja. Az asszonyt nem akarta megölni, hogy oly sokszor lőtt, azt azzal indokolja, hogy elvesztette gondolkodását és önkivületi állapotban lőtt annyiszor. A gyilkos édes anyja tanuvallozásában sirva mondta el, hogy fia szorgalmas munkás volt, nem ivott, a megölt asszonyt nagyon szerette. Az orvosszakértők véleményének meghallgatása után a tárgyalás folytatását ma délelőttre halasztották. A mai folytatolagos tárgyaláson Udvarhelyi Dezső alügyész mondotta el vádbeszédét, mely után Kardos Samu dr. vádlott védője tartotta meg nagyszabású védbeszédét.

A esküdtbírószág déután 1 órakor hozta meg verdikjét. Az esküdtek a védelem által feltett, a vádlott tettének legenyhébb beszámítás alá eső minősítését fogadták el s Debreczenit erős felindulásban elkövetett emberölésben mondták ki bűnösnek és ezen verdikt alapján a törvényt alkalmazó bíróság **1 évi és 8 hónapi börtönre ítélte Debreczenit,** A büntetésbe 2 hónapot, mit vádlott vizsgálati fogságban eltöltött, betudott.

Vádlott, ügyész megnyugodtak az ítéletben, ellenben a védő semmisségi panaszt jelentett be.

SZINHAZ.

Műsor:

Csütörtök Simonyi obester (C bérlet)
Péntek Simonyi obester (A bérlet)
Szombat Simonyi obester (B bérlet).

Szökött katoná. A régi jó népsziművek gyöngyét, a Szökött katonát adták tegnap elég szép szamu közönség előtt. Az előadás vontatottan ment, a szereplők közül azonban Réthy Laura szép énekével, valamint Mezey, Krémér, Jeszenszky, Csiki arattak nagy sikert. Mezey és Vámos duettjüket igaz érzéssel énekeltek.

A csodagyerek, Gavasolt és Charvay ily című pompas bohózatát vasárnap este mutatja be szintársulatunk vigjátéki személyzete. Ez lesz a 14-ik ujdonsága a színháznak ebben a szezonban.

Simonyi obester. Nem kelt nagyobb emociokat Martos Ferencz bájos törté-

nelmi vigjátéka, de finom levegőjével, kedves hangulataival méltán szolgál rá a közönség érdeklődésére. Egyebekben pedig az előadás is stilszerű, kifogástalan. Pénteken és szombaton is színiére kerül a darab, melyet ajánlunk olvasóink figyelmébe.

Tudományos apróságok.

(Festmények a bőrön.)

Egy londoni lap érdekes dolgokat mond el arról a semmiképen sem értelmezhető szeszelyről, a mely mindinkább kezd divatolni a legelőkelőbb körökben is: a taetová-lásról. Az elő bőrre rajzolt eltörőhetetlen kép már az ó-kor népeinél volt szokásban. Görögországban és Egyiptomban nem egy múmiára akadnak, a melyeknek bőrén ma is elolvasható az a képgalleria, a mely az illető ember családjának a történetét mondja el megrövidített jelenetekben. A mi körülünk az alsóbb neposztály, különösen tengerészkatonaik, általában hódolnak ennek a szokásnak, de legújában a felsőbb körök is érdeklődnek a taetová-lás művészeté iránt. Londonban nagyszerű üzleteket látunk egy Riley nevű taetová-ló, a ki apró villamos tüvel sok előkelő dama alabastrom testére rajzolt marcsabító festményeket. Az ő „keze alól” került ki Chimay Klara hófehér vállán az a hosszú kígyó, amely egy tarkalepkét csókol. Chimay asszonynak különben taetová-lva van a két orezája is, sőt az ajkai szintén finom művű dekorációval. De Riley nagy kedvességét nemcsak a rajzok kedveltsége magyarázza, hanem az, hogy igen sokan pusztán csak azért taetová-latják magukat, hogy arczuk sápadtságának egészséges színt szerezzenek. Ezt a pirt mesterien szurkálja be az arczbő-re Riley villamos tüje. De igen ügyesen tudja rajzaival takargatni a rut seforradást is az arczon. Riley nagyon tapasztalt a mestersegeben; sok évig élt Japanban Dél-Afrikában is, a hol a taetová-lás a benszü-öttek speciális művészeté.

(A dió.)

Egy dr. Munoz nevű spanyol orvos a diónak igen érdekes és az orvosi tudományban nagyon hasznavehető tulajdonságát fedezte fel. A dióban, írja a spanyol tudós, zsiradék, szénhidrát, cellulóze víz van, de egy más, sajátos anyag is van benne, z melynek hatása a gyümölcs elvezete után érdekes és igen határozott módon nyilvánul. Ha az egészségesebb ember huzamosabb időn át minden ebéd és vacsora után megiszik nyolcz diót, bőrének vértartalma határozottan nagyobb lesz. Az arca rózsás színt kap, az ajka pirossága élénkebb lesz. Ha az adagot fokozzák, nem ritkán orrvérzés következik be, a szív működése pedig észrevehetően erősödik, verése élénkebb és energikusabb lesz. Tulságba vinni a dióevést azonban nem jó, mert ilyen esetben vértolulást, nagy forróságot és szédülést is okozhat. A spanyol tudós, aki a diónak ezt a tulajdonságát hatvan emberen próbálta ki, teljesen beigazoltának mondja a maga fölfedezését és az eredményéről levonja a következőket is, A diókúra e szerint kitűnő hatással lehet olyan emberek egészségére, a kiknek a baját vértelenség okozza, ellenben nem szabad diót ennie, olyan embereknek, akinek sok a vére, vagy akármilyen gyuladásban szenved. Tüdőbajos ember testének hőmérsékletét a dióevés nagy mértékben emeli.

IRODALOM.

Liza.

Kisenevben egy zsidót megöltek, A szombati imát az se mondja többet. Feketeszemű lány két szemét kisorja, Pupos zsidó legény nem jön többet vissza. Zokogva kíséri ki a temetőbe, Aztán lengyel grófnak lesz a szeretője.

Balkányi Béla.

Köztelek Zsebnaptár 1904-re. Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán O. M. G. E. titkárok szerkesztésében már 10 ik évfolyama jelent meg a Köztelek zsebnaptárnak. Tartalma ezuttal is bő és változatos. A naptár állandó tanácsadója óhajt lenni a gazdának a gyakorlati gazdálkodás terén s igyekszik hozzáérhetővé tenni a gazdasági tudomány minden ágában mutakozó haladás eredményeit. Az egyes rovatok a leghivatottabb szakírók tollából kerülnek ki. Folyó évben különösen az állattenyésztésre és növénytermelésre vonatkozó részében van sok hasznos és új tudnivaló. Külön rovata foglalkozik továbbá az állattenyésztés, a tejgazdaság, a takarmányozás, a szőlőművelés és borászat a gyümölcs borkészítés, a gazdasági technika és gépészet, az építészet végül a gazdasági üzlet minden ágával. Részletesen ismerteti a legújabb gazdasági vonatkozású törvényeket és szabályrendeleteket. Kiegészíti a naptárt egy praktikus és minden tekintetben bevált jegyzeknapló. A naptárnak legfőbb célja az, hogy az országban fölös számmal elterjedt idegen s kivált német nyelvű ilyfajta kiadványokat kiszorítsa. Ezt a célt tekintve a zsebnaptár évről évre fokozódó népszerűséget — jórészt már sikerült is elérni. Az izléses kiállítású s praktikus berendezésű naptár 3 k. 50 filléért bármely könyvkereskedés útján megszerezhető.

Kicsinyeknek nagy dolgokról. Ezzel a címmel jelent meg Szász Iren meséskönyve, aki méltán vivott ki a paedagogia terén nevet, mert könyvében is a gyermeki lélek nagyismerőjének mutatja magát. Míg színes mesét mond e gyermekeknek, tündérek világában, a mese aranyos ködében sorra előtűnik a magyar történet nagyogó alakjai: Erzsébet, „tündérek között fehér lilicm, emberek között királyné”, Petőfi, aki elindult a maga vándor útjára, de nem tért vissza többé, a haza bölcsé akinek egyszerű emberek állottak a bölcsője körül, de királyné sirt a koporsójánál és megannyi hőse a magyar szabadságnak. A gyönyörködtető s a mellett hazafias meséket a szerzőnek iskolája kis növendékeihez írt levele előzi meg; mindegyikből a gyermekek végtelen szeretetének jóleső melege árad felénk. Karácsonyra alig vehet a szülő alkalmasabb könyvet gyermekének. A Légrády testvérek özég a könyvet gazdag díszítéssel, szebbnél szebb képekkel illusztrálva, nagy quartalokban adta ki. Ára díszes vászonkötésben 4 korona.

Gyermekesempészs a hitbizományért.

A berlini törvényszék alkalmasint több hétig is elhuzódó szenzációs bűnpör tárgyalását kezdte meg tegnapi reggel.

Wensienki-Kwilecki lengyel gróf és felesége ül a vádlottak padján; oldalági rokonok panaszára gyermekesempészsért vonják őket felelősségre.

A grófnak tizennyolcezer hold hitbizományi birtoka van Porosz-Lengyelországban. Fiutóda nem volt, csak három leánya. Ez nagyon bántotta a pazarló feleségét, nem azért, mintha furra vágyódtak volna, hanem azért, mert a porosz örvények szerint a hitbizományi birtok abban az esetben, ha fiutóda nincsen, bizonyos határon túl csak az oldalági rokonok beleegyezésével csinálhat adósságot birtokára.

Kwilecki gróf és felesége ehhez a határozathoz már rég elérkezett, azt pedig nem remélhette, hogy az oldalági rokonok nem fognak beleegyezni a további adósságcsinálásba.

1896-ban, amikor az ötvenhét éves, betegeskedő Kwilecki gróf Dél-Olaszországban tartózkodott, felesége Berlinben hónapok szobát bérelt és ott, a rokonok nagy meglepetésére egy fiugvermeknek adott életet. Az oldalági rokonok pört indítottak a gyermek elismerés ellen, mert azt állították, hogy az 51 éves grófnak már nem születhetett gyermeke, ezt a pört azonban elvesztették, felperesek jogi képviselője a tárgyalásról elkésett.

A család nem nyugodott bele a dologba, hanem egy detektiv vállalatra bízta az ügyet, mely a mult telek kiderítette, hogy Kwilecki grófné a gyermeket pénzért vásárolta egy cselédleánytól és hogy az anyakönyvbe idgen gyermeket jegyeztetett be a saját fia gyanánt.

Mivel a Kwilecki grófi párnak most már volt fiugyermeke, adósságot is vehetett föl a hitbizományi birtokra s ezt meg is tette, amennyire csak lehetett: a 18,000 holdas birtok most már alig ér valamit, annyira meg van terhelve uzsora-kölcsönökkel.

A hitbizomány reménybeli örököse, az oldalági rokon, erre bűnügyi följelentést tett Kwilecki grófné ellen, gyermekesempészs miatt. E följelentést következtében Kwilecki grófné január, férje vedig október óta vizsgálati fogságban van.

A tárgyalásra több mint kétszáz tanu van megidezve, köztük a lengyel főúri világól is igen sokan. A porosz törvény a gyermekesempészsért igen súlyosan bünteti; ha nyereségvágyból történt a csemepsészs, mint a jelen esetben is, akkori a büntetés legnagyobb mértéke tiz évi fegyház.

Küzdelem az olaszbor ellen.

Kereskedelmi tárgyalásaink Olaszországgal.

decz. 10.

A magyar osztrák-olasz és olasz-német kereskedelmi szerződések megújítása ügyében megindult tárgyalások nagyon lassan folynak. E lassuságnak az olasz kormány az oka, mely parlamenti helyzetének kényességére való tekintettel az összes pártokat részesíteni akarta a most folyó tárgyalásokban e miatt az olasz kormánynak a másik két hatalommal szemben nincs egységes álláspontja és még maga sincs egészen tisztában azzal, hogy hol az a határ, a meddig az egyezkedésben elmehet.

A mi a magyar-osztrák-olasz szerződést

Báli selyem 60 krtól

Méterenként portó és vámmentesen házhoz szállítva. Mintak forduló postával. Schveiczba 2-ös levélbélyeg.

11 frt 35 krig méterenként, valamint a legújabb fekete, fehér és színes **Henneberg Selymekben** 60 krtól egész 11 frt 35 krig méterenként. Sima, csikos, koczkás és mintázott Damast stb.

Selyem Damast 85 krtól 11 frt 80 krig.
Foulardselyem mintázott 60 „ 3 „ 78 „
Menyasszonyi selyem 60 „ 11 „ 35 „

Selyem Bast egész ruhák 9 frt 90 krtól 43 fr. 25 kig.
Báli selyem 60 krtól 11 frt 35 „
Blous selyem 60 „ 11 „ 35 „

Selyemgyár Henneberg, Zürich.

illeti: az olaszok között is nagy küzdelem folyik. Az olasz kormány két megbízottja, Malvano és Miraglia ellentétes álláspontot foglal el a borvám klauzula ügyében. Miraglia doktor nápolyi bankigazgató, az olasz földmívelésügyi miniszterium egyik osztályának volt igazgatója, a mai borvám klauzula szerzője; ma is makacsul ragaszkodik ahhoz a követeléshez, hogy Magyarország az olasz bornak a lehető legnagyobb vámkedvezményt adja. Malvano szenátor, külügyminiszteri államtitkár ellenben nyíltan hangoztatja, hogy Olaszországnak engednie kell; mert a hármasszövetségben való bennmaradás Olaszországnak oly nagy érdeke, hogy érte gazdasági téren is lehet igen nagy áldozatokat hozni. Hogy a most folyó tárgyalásokban Miraglia vagy Malvano álláspontja fog-e győzni, azt persze még nem lehet tudni.

A borvám ügyében a magyar és az osztrák megbízottak a következő ajánlatot tették Olaszországnak:

Legyen a minimális borvám 14-16 korona, de csak a házastásra szánt fehér borra, amely legalább 13 alkohol fokú, teljesen kiterjedt és maximum 400.000 hektoliter mennyiségig — a mi ugyanis körülbelül egyezik a remélhető behozattal. Az olaszok ezt az ajánlatot nem akarják elfogadni; egyik kívánságuk az, hogy a kedvezményes vámmal behozható bor mennyiségét ne 400.000, hanem 700.000 hektoliterben állapítsák meg, a másik pedig az, hogy a 13 foknál gyöngébb boroknak is adjuk meg ezt a vámkedvezményt. Arra hivatkoznak, hogy a legnagyobb mennyiségben importált apuliai bor átlagos alkoholtartalma csak 12 fok, ha tehát csak a legalább 13 fokos borra adjuk meg a vámkedvezményt, akkor ez annyit jelent, hogy behozatalunkból egyszereven kiakarjuk zárni az olasz bort.

Budapesti árutózsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

— Déli zárlat. —

Decz 10.

Irányzat: változatlan.

Buza áprilisra	7.69 - 7.70
Rozs	6.56 - 6.58
Zab	5.16 - 5.17
Tengeri májusra	5.49 - —

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, bérlet 60. szám „C”

Simonyi obester.

Történeti vigjáték 4 felvonásban.

Kezdeté 7 órakor.

Holnax, péntelen, bérlet 61. szám „A”

Ugyanaz.

Kardos László

Debreczen, Kossuth-utca 9-ik szám.

A múlt évről előnyösen ismert

karácsonyi vásár

kezdetét vette és tart a hó végeig. Az e célra külön választott áru kifogastalan. Az árak felére és háromnegyedére vannak mérsékelve.

A külön választott áruk a következők: Női fehérneműek, ágyhuzatok, paplanok, kávé terítékek, szőnyeg maradékok, Színházi sálak, sznes szelű zsebkendők, dísztárgyak, szövettűgöngyök, női sifon ingek remek hímzéssel, selyem alsó szoknyák, posztó és flanel alsó szoknyák, egyszél lepedő vászon, női ing vászon, ágyszerítők, asztalterítők, szépségi ágyhuzatok, selyem ágytakarók.

Egy magyarországi bérlő levele.

Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító urnak Neunkircheuben, — Alsó-Ausztria. Naszály.

Van szerencsém itt e helyen köszönetemet kifejezni azért a csodás hatásért, mely az ön kitűnő Wilhelm-féle antiarthritikus antireumatikus vértisztító teájának használata után nyilvánul. Evvel a teával egy süttői asszonyt teljesen meggyógyítottam, habár ezt az asszonyt már háromnegyed év óta a környék legjobb orvosai gyógykezelték és már lemondottak az életéről. Ezen kúra által a tea oly kedvelt lett itt a környéken, hogy Török József gyógyszerész, Budapest, Király utca 7. bizonyosan nagy mennyiséget ad el a süttői gazdáknak.

Az én házamban is megtörtént, hogy én nálam alkalmazott fiatal ember oly éles csu-fájdalmakat érzett, hogy se kezét, se lábát mozgatni nem tudta, de az ön teájától három csomagnak elhasználása után teljesen meggyógyult. Én is használom ezt a teát kétszer évente és megvagyok győződve, hogy az nekem jót tesz. Még egyszer a gyógyultak leghálásabb köszönetét kifejezve, maradok kitűnő tisztelettel

Hohldampf Mihály

bérlő Naszályban, u. p. Totis, Magyarország.

Kapható Franz Wilhelm gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszertárakban és droguériákban.

1 csomag 2 kor. 1 postacsomag 13 doboz 24 k. bérmentesen Magyarország minden állomására. Főraktár Debreczenben Tóth Béla gyógyszer-tárában. 5.

Kopir könyvek

szabadalmazott, kitehető regiszterrel (igaz-czélyszerű) 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 kr-ért beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti mülaboratoriuma a „Kigyó”-hoz

Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczsépitő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdéséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arczot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménytel használható arczvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztátalanságnál.

1 tégely Harmat crème ára 1 korona.

A kréméhez használandó poudert, a

Harmat-arcpor,

mely az arcznak üde, ifju színt kölcsönöz; három féle színben kapható u. m. fehér, rózsás s crème színben. Kitűnő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadoboz ára 50 fillér Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arcz s különösen kéz bőrápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiros s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbaruult kezeket, eldurvult kéz-bőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérneműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek baratai, készült ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona.

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Mihalovits J. gyógyszer-tára a Kigyó-hoz Debreczenben.

Boros Testvérek nődivat
árúhá-
zába remek őszi divatkelmék és téli cikkek
óriási választékban megérkeztek. Meglepő
olcsó árak.

Egy nagy raktár
karzattal ellátva, bármily czélra alkalmas ol-
csón kiadó Deák Ferencz utca 22 sz.

Czimzéseket, német, magyar
fordítást és más
hasonló otthon elvégezhető írásbeli munká-
latokat teljesít egy, e téren szakavatott
egyén. Szíves megkeresések e lap kiadói-
vatalába kéretnek, „German Hongrie” czim-
men.

3381—1903.

Pályázati hirdetés.

Hajdúvármegye hajduszoboszlói já-
ráshoz tartozó 9000 lelket számláló
Nádudvar községben elhalálozás foly-
tán megüresedett községi orvosi állásra
pályázatot hirdetek s felkérem a pá-
lyázni óhajtókat, hogy szabályszerűen
felszerelt kérvényeiket alulírott főszol-
gábirhoz **f. évi december hó 29-ik**
napjáig adják be.

A választás december hó 39-án
d. e. 11 órakor Nádudvar község há-
zánál fog megejteni,

Javadalmazás:

I. 1600 korona fizetés, mely havi
előleges részletekben szolgáltatik ki a
községi pénztárból.

II. Szabályrendeletileg megállapi-
tott látogatási és — halottkémlési
díjak.

III. Tanyai látogatások és műté-
tek magánmegegyezések szerint.

Hajduszoboszló 1903. dec. 6

Nábráczy
főszolgábiró.

Szenzáció!

Nagy karácsonyi vásár!

eddig még nem létezett olcsó árak mellett.

120 cm. széles fin. ruhaszövetek	39 kr.
Francia delainek	37 „
Francia flanellek	39 „
Széles tennis flanellek	15 „
Divatos pongis selymek	65 „
Blouz selymek	45 és 55 „
Ruha zephir	17 „
Mosó bársony	45 „

Továbbá gyönyörű alkalmas ajándék-
cikkek: boák, csipkegallérok, selyem-
kendők és sálak, diszkötők, kézimunkák,
divánpárnák, plüs utitakarók, legyezők,
nyakkendők óriási választékban.

Bosznay J. és Társa

divatruházában, Debreczen Kossuth-u. 5.

Polgári Takarékpénztár és Segélyszövetkezet

Debreczenben.

Piacz-utca 83. Geréby ház.

1904. január 1-én kezdődő VIII. év-
társu atára, **kölcsönöket** kedvező vissza-
fizetési feltételek és jutányos kamatláb
mellett, már most is folyósít. Kérvé-
nyek gyorsan intézettek el.

Az igazgatóság.

Fényképek KARÁCSONYRA!

Elsőrangú fényirdámban az ed-
digi tökéletes, elegáns kivitelben, el-
ismert gyönyörű gyermekképek és arc-
képek

hallatlan olcsó leszállított árakon

6 drb. visítkép	4 korona
6 „ cabinetkép	8 „
6 „ makartkép	12 „

Vasárnap egész nap, a visítképek féltuczatját
3 koronáért készítem.

Lovag Chylinsky György fényképészműterem.

Tulajdonos:

Stegmüller Árpád.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, kistemplom bazár.

Ujjonnan átalakított divatruház.

Külön szőnyegosztály.

Ágy- és Asztalterítők, Függönyök, Bu-
torszövetek, Kocsitakarók. (2)

Linoleum, Lópokróczok

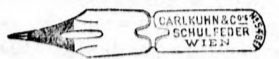
óriási raktára

ISKOLAI CÉLOKRA

minden tekintetben
megfelel

legújabb tollunk

548 EF és F szürke

legtinomabb acél, kitűnő minőség.

Carl Kuhn & Co., Wien Alapított
1843-ban.

Minden írószer-kereskedésben kapható.

BEYER KÁROLY,

Budapest, VI. Andrássy ut 100.

Bátor vagyok a n. é. közönség b. figyel-
mébe ajánlani, hogy oly hézagpótló
irodat nyitottam, a melyivel nemcsak a
gazdaközönség, hanem hazam érdekeit is
velem szolgálni.

Irodám hatáskörébe tartozik:

Birtokok adásvételének és
Haszonbérletének közvetítése
Jelzálogkölcsönök convertálása
Birtokbecslések
Gazdasági üzentervek készítése
Szerényen jövedelmező birtokok átalakítása.

Irodámat a legszigorubbán vett becsü-
letes üzleti alapon fogom vezetni s ügy-
feleim minden érdekét képes leszek ki-
elégíteni, mert szakképességemet nemcsak
gazdasági akadémián, hanem 30 évi gya-
korlat utján is szereztem, utóbbi 12 éven
keresztül nógrádvár negyeli saját birtoko-
mat kezelem a legintenzivebben.

Ezen rövid ismertetés után, kérem méltó-
tasságuk bármely ügyben a legnagyobb
bizalommal hozzám fordulni, előre is biz-
tosítom, hogy becses bizalmát meg fogom
érdemelni. Kiváló tisztelettel

BEYER KÁROLY földbirtokos,
Nógrádvármegye törvényhatóságának virilis tagja.
Budapest, VI. Andrássy-ut 100.
Földalatti villamos vasuti állomás: Bajza-utca.

Ő cs. és Apost. kir. Felségének

legfelső elhatározása folytán.

A katonai jótékony célokra szánt

XXIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen Ausztriában egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 19.382
nyereményt tartalmaz készpénzben 512.880 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára ruq.

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezekedik.

A huzás visszavonhatlanul 1903 évi december 17 én fog megtartatni.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zollamts-
strasse 7 sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánytözsdekben, adó, posta, távirda és vasuti
hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók, Játéktervek sorsjegyvők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság
államsorsjátéki osztálya.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávi szemben.